

Örökségünk őrei – Fogadj örökbe egy műemléket

Szabályzat

2022/2023

Erdély tele van kreatív, intelligens és kompetitív fiatalokkal, akik csak arra várnak, hogy új kihívásokkal nézzenek szembe. Ez a kihívás lehet egy műemlék népszerűsítése és védelme is.

2012-ben, amikor útnak indítottuk az Örökségünk őrei - Fogadj örökbe egy műemléket elnevezésű projektet az volt a célunk, hogy a diákok kilépjenek a hagyományos történelmi előadások vagy idegenvezetések keretei közül és önállóan felfedezzék ezeknek az épületeknek a múltját, titkait. A Szórvány cselekvési terv részeként elindított, de ma már szerte Erdélyben működő mozgalom az utóbbi időszak legsikeresebb, ifjúságnak szóló örökségvédelmi kezdeményezése, hisz 13 megyében eddig több, mint 3600 diák vett részt a programban.

Miről szól a program? A diákok kiválasztanak egy-egy műemléket, és fél éven keresztül az a feladatuk, hogy felfedezzék és másokkal is megismertessék azokat az értékeket, történeteket, különleges eseményeket, amelyek egyedivé teszik azt. A sztorit, a különlegességet keresik, azt, ami kiemeli az épületet a többiek sorából.

Emiatt könyvtárakban, archívumokban keresgélnek, régi újságokat böngésznek, bejárják az épületeket és felfedezik a titkait.

A versenyben nemcsak a diákcsapatok vesznek részt, hanem bevonják a szakembereket, diáktársaikat, szüleiket, barátaikat. Így született meg az a mozgalom, amelyet ma már Európában is büszkén népszerűsítünk, hisz a versenyzők ötletessége, fantáziája nem ismer határt.

Az Örökségünk Őrei mozgalom tehát egy olyan generációt nevel, amely kíváncsi és bátran kiáll a magyar épített örökségért. Ezt pedig nem csak nyilatkozatokban, hanem tettekkel is bizonyítja.

Általános tudnivalók

1. A magyar iskolák, vagy a magyar tagozatok eldöntik, hogy hány csapat vesz részt az idei versenyben. Egy csapat létszáma 7 fő, amely 6 diákból, és 1 felkészítő tanárból áll. A csapat kinevez két kapcsolattartó diákot: ők lesznek felelősek, hogy a versenyre vonatkozó információk eljussanak a csapathoz. Továbbítják a szervezők kéréseit a csapat fele, egyeztetnek, stb.

2. A csapatok maguk döntenek el, hogy melyik műemléket választják. Fontos az, hogy egy műemléket csak egy csapat fogadjon örökbe. Emiatt kérésre bárhol megszervezzük a sorshúzással egybekötött örökbefogadási ceremóniát, ahol minden csapat sorsot húz, és a sorszám függvényében választja ki a számára érdekes műemléket. Amennyiben azt az épületet már előtte örökbe fogadta egy másik csapat, akkor egy másik épületet kell kiválasztania. Erre a célra a rendelkezésükre áll egy lista, de szabadon is lehet (gyakorlatilag bármely) épületet választani.
3. Az előző évben örökbefogadott épületet a következő évben más csapat nem fogadhatja örökbe, de az előzőleg örökbefogadó csapat folytathatja a megkezdett munkát. A versenyen csak az idei munkájukat értékeljük.
4. A diákok az örökbefogadott műemléket megismerik, felfedezik, bemutatják szűkebb és tágabb környezetüknek, programokat szerveznek benne, ismertető anyagokat készítenek, stb. Érdeemes megnézni a korábbi évek csapatainak munkáját, az Örökségünk Őrei Facebook oldalán: <https://www.facebook.com/OroksegunkOrei>
5. A szervezők állandó tanácsadással állnak a csapatok rendelkezésére, telefonon, e-mailen vagy az Örökségünk Őrei Facebook oldalán keresztül.
6. Iskolai döntők: mivel az iskolákból több csapat is jelentkezhet a versenyre, az iskolák elődöntőt szerveznek februárban. Az iskolai döntők pontozási módszertanát minden iskola saját maga dönti el.
7. Az iskolai/városi döntő megszervezése után mindkét korcsoportból az első három helyezett csapat tagjainak névlistáját elküldik a szervezőknek.
8. Az iskolai/városi döntők után következik a megyei döntő, amelyet 2023. márciusában kell megszervezni.
9. A nyertes csapatok, megyénként 2-2 csapat, egy az 5-8-as korcsoportból és egy a 9-12-es korcsoportból, április elején részt vesznek az észak-erdélyi (Kolozs, Bihar, Szatmár, Szilágymegye), a szórvány (Fehér, Hunyad, Temes, Arad, Széchenyi, Brassó, Maramaros, Beszterce-Naszód megyék és Bukarest számára) vagy a székelyföldi (Maros, Harghita, Kovászna megyék számára) regionális döntőben.
10. Az országos döntőt május elején szervezzük a Szatmárnémetiben.
11. Az észak-erdélyi, a szórvány- illetve a székelyföldi döntő 9-12 osztályos korcsoportjának nyertes csapata egy Brüsszeli tanulmányi úton vesz részt, Winkler Gyula Európai Parlamenti képviselő meghívására. Az 5-8 osztályos korcsoport nyertes csapata Erdélyi tanulmányúton vesz részt. A többi döntős csapat is különböző díjakban részesül(het).

Kötelező tevékenységek és határidők:

1) október 21.: jelentkezés lezárulása

2) október 21. és november 5. között:

- csapat és műemlék bemutatása (pl. felkeresni helytörténészt, utánanézni az épület/műemlék történetének könyvekben, korabeli sajtóban, régi képeket keresni, beszélgetni olyan személyekkel, akik ismerik az örökség múltját, stb.).
- közösségi oldal létrehozása (Facebook kötelező, de lehet más is, instagram, twitter, tiktok) és a közösségi oldalra egy bemutató posztolása, ami lehet szöveg, videó, prezentáció, kép vagy más is. Az elkészített Facebook oldal linkjét a szervezőkhöz eljuttatni.

3) november 1. és december 1. között:

- a) Közös feladat mindkét korosztály számára: rendezvény szervezése a műemlék népszerűsítésére (pl. flashmob, kiállítás, idegenvezetés, slam poetry, versest stb.), minimum 5 Facebook bejegyzés és legalább 1 médiamegjelenés (TV, újságcikk, rádió).

4) december 6 és február 6 között:

- a) Az 5-8 osztályosok számára: egy 2 perces kreatív videó készítése az épület múltjáról és jelenéről. A videóban feltétlenül szerepeljen egy külsős személy is (barát, szülő, családtag, történész, lelkész, színész, tanár, stb.) aki szintén hozzájárul az épület bemutatásához egy saját tapasztalattal, emlékkel.
- b) A 9-12 osztályosok számára: egy már létező vagy akár saját szerzeményű dal dallamára új szöveg írása az épületről és hozzá videóklipp (telefonnal) forgatása. Lehet kérni külsős segítséget is a kivitelezéshez, viszont a szöveg megírásában és a dal kiválasztásában csak a csapat tagjai vehetnek részt. Az elkészült alkotást fel kell tenni youtube-ra és megosztani a facebook oldalon. Emellett 1 Facebook bejegyzés és médiamegjelenés (tv, rádió, újságcikk, stb)

5) 2023 február 6-26. között: kiértékelés, eredményhirdetés.

A tevékenységeket szakmai zsűri fogja értékelni, amely minden forduló előtt alakul meg.

Értékelési szempontok

1. online tevékenység: Facebook oldal, Wikipedia szócikk, az épület weboldala, stb. Itt értékeljük a szakmai tartalmat, az eredeti megoldásokat, a like-ok és megosztások számát valamint a többnyelvű kommunikációt.
2. offline tevékenység: műemlék meglátogatása, takarítás, flashmob, interaktív tevékenységek, kiállítások, események szervezése, stb.
3. sajtómegjelenés (nyomtatott és elektronikus sajtó, tv, rádió)
4. Kreativitás, újszerű megoldások, változatosság, következetesség, nyitás a közösség fele

A tevékenységekről a diákok egy tevékenységi mappát állítanak össze, képekkel, printscreen-ekkel és leírásokkal ellátva, melyeket a második feladattal együtt leadnak az első két feladat alatt elért eredményeikkel.

A döntők lebonyolítása

1. **Iskolai döntő** – Az értékelési kritériumokat, a zsűri összetételét és a verseny lebonyolítását az iskola vállalja magára.
2. **Városi/megyei döntő**
 - . A zsűri javasolt összetétele: a megyei tanfelügyelőség képviselője, RMPSZ képviselője, MAKOSZ képviselője, történész, újságíró, kommunikációs/marketinges szakember. A döntő témáját és feladatait az iskolai/városi döntő szervezői állítják össze, konzultálva a program országos koordinátoraival.
 - a. Az online és offline tevékenységet egy héttel a döntő előtt lezárjuk, hogy a zsűrinek legyen ideje értékelni. Az offline tevékenységről a csapatok a mappát digitális változatban eljuttatják az RMDSZ kulturális főosztályára, a döntő előtt egy héttel, majd magukkal hozzák minden döntőre.
 - b. A döntőt a helyi illetve megyei RMDSZ és a megyei tanfelügyelőség szervezik közösen, konzultálva az országos koordinációs csapattal.
 - c. A csapatok a döntőn használt vizuális elemeket, a forgatókönyvet, a zenét 7 nappal az előadás előtt eljuttatják a szervezőkhöz, akik továbbítják azt az helyszín technikusainak.
2. **Regionális döntő.** A nyertes csapatok, megyénként 2-2 csapat, egy az 5-8-as korcsoportból és egy a 9-12-es korcsoportból, április elején részt vesznek az észak erdélyi (Kolozs, Bihar, Szatmár, Szilágy megyék), a szórvány (Fehér, Hunyad, Temes, Arad, Szeben, Brassó, Máramaros, Beszterce-Naszód megyék és Bukarest számára) vagy a székelyföldi (Maros, Hargita, Kovászna megyék számára) regionális döntőben. A pontos helyszíneket és az időpontot hamarosan közöljük. A csapatok egy színdarabot állítanak össze, amelyben kreatív módon bemutatják az örökbefogadott épületet. Az előadás 7-10 perc lehet, az időkeret túllépése pontlevonással jár!
3. Országos döntő: minden csapat bemutatja a zsűrinek és a résztvevőknek (szülők, barátok, stb) az általa örökbefogadott műemléket, egy 7-10 perces színdarab keretében, valamint itt is értékelve van az offline és online tevékenységeket összefoglaló mappa. A csapatok a döntőn használt vizuális elemeket, a forgatókönyvet, a zenét 7 nappal az előadás előtt eljuttatják a szervezőkhöz, akik továbbítják azt a helyszín technikusainak.

Pontozási kritériumok:

1. év közbeni tevékenység: 70% (megjelent cikkek a csapatról – újság, rádió, tv 10p; kreativitás, újszerű megoldások 5p; saját cikkek, bejegyzések, online tartalom (Facebook oldal, Wiki szócikk) 10p; épület megismerése, felkeresése 5 p; többnyelvű kommunikáció, nyitás a román közösség fele 5p; iskolai közösség bevonása 10p; tágabb közösség bevonása 10p; népszerűsítés, bemutatók, figyelemfelkeltő akciók kreativitása, gyakorisága 15 p.
2. előadás: 30% (ötletesség 10p, szakmai tartalom 10p, előadás kivitelezése, igényessége 5p, felvázolt jövőkép 5p)

A regionális és országos döntők gyakorlati lebonyolításáról a nyertes csapatokkal egyeztetnek a szervezők.

Kérdésekkel, javaslatokkal forduljanak bizalommal az Örökségünk Őrei verseny szervezőihez, az info.oroksegunkorei@gmail.com e-mail címen.

Jó munkát kívánunk!